

ปัญหาความสอดคล้องของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย
พระพุทธศักราช 2456 กับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกัน
มลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973 และพิธีสาร 1978 ภาคผนวกที่ 1 และอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่เกี่ยวกับการป้องกัน
ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ

The Problems Compliance of the Navigation in Thai Water Act, B.E. 2456
with the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships,
1973 and Protocol 1978 Annex I and the United Nations Convention on
the Law of the Sea, 1982 Concerning to Prevent,
Reduce Control Oil Pollution from Vessels

¹นรมน ธรรมสอน (Noramon Thammasorn)

²ไพฑิธ เอกจริยกร (Pathaichit Eagjariyakorn)

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (Faculty of Law, Thammasat University)

Email: noramonjoy@gmail.com

Received April 12, 2021; Revised May 18, 2021; Accepted July 15, 2021

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the contents of the international conventions that Thailand has signatory concerning The Navigation in Thai Water Act, B.E. 2456, considering the provisions to the navigation in Thai water, concerning to the protection and preservation of the marine environment, including prevention measures, reduce, and oil pollution control from vessels with The International convention for the prevention of pollution from ships, 1973 and protocol 1978 (MARPOL 73/78) Annex I Regulations for the Prevention of Pollution by oil and United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982 (UNCLOS 1982); 2) to analyze and propose solutions for solving the Act, to have provisions concerning the protection and preservation of the marine environment from oil pollution control from vessels; and 3) to propose legal solutions in case of inconsistency with the international conventions that Thailand has signatory. This research was a

qualitative research. It was found that, it is to be amended The Navigation in Thai Water Act, B.C. 2456 in order to comply with those Conventions and conform with the international standards for protection and preservation of the marine environment.

Keywords: Oil; Oil contaminated water; Oil pollution from vessels; United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเนื้อหาของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ไทยเข้าเป็นภาคีที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 โดยพิจารณาบทบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล รวมทั้งมาตรการในการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ กับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973 และพิธีสาร ค.ศ. 1978 ภาคผนวก 1 ว่าด้วยกฎข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 2) เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเลจากภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขกฎหมายในกรณีที่ไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี วิจัยฉบับนี้เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ จากการวิจัยพบว่า สมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว และเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล เพื่อคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล

คำสำคัญ: น้ำมัน; น้ำที่ปนเปื้อนน้ำมัน; ภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ; อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

บทนำ

ภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการตามปกติของเรือโดยการปล่อยทิ้งมลพิษน้ำมันจากเรือลงสู่ทะเลไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดก็ตามและเกิดจากอุบัติเหตุของการเดินเรือ (Incidents of Navigation) หรืออุบัติเหตุ (Accidents) โดยอุบัติเหตุของการเดินเรือดังกล่าวมักเกิดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเกยตื้น (Stranding) การโตนกันของเรือ (Collision) (Eagjariyakorn, 2008) เมื่อน้ำมันได้แพร่กระจายลงสู่ทะเลจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อมอย่างร้ายแรง รัฐแต่ละรัฐจึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล โดยใช้มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน การลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ

สำหรับประเทศไทย ได้เข้าเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982 หรือ UNCLOS 1982) ประเทศไทยได้ให้

สัตยาบันต่ออนุสัญญาดังกล่าว เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2554 จึงต้องมีการดำเนินการในด้านการบริหารจัดการหลายประการเพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิและประโยชน์ทางทะเล อันจะได้รับจากอนุสัญญานี้ (Jarusombat, 2016) โดยต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ กล่าวคือ การแก้ไขกฎหมายภายในแต่ละฉบับเพื่อขยายเขตอำนาจรัฐออกไปในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีป ซึ่งยังไม่ปรากฏในกฎหมายไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Pachusanond, Danvivathana & Sumuntrakul, 2010) และหากพิจารณาตามเนื้อหาของอนุสัญญานี้แล้ว ประเทศไทยต้องแก้ไขกฎหมายภายในอย่างน้อย 7 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเขตต่อเนื่อง (2) ด้านเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (3) ด้านไหล่ทวีป (4) ด้านทะเลหลวง (5) ด้านบริเวณพื้นที่ (6) ด้านการคุ้มครองและรักษาสัตว์เลื้อยคลานทางทะเล และ (7) ด้านการวิจัยทางทะเล นอกจากนี้ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคี อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973 และพิธีสาร ค.ศ. 1978 (International Convention for the Prevention of Pollution from Ship, 1973 and Protocol 1978) หรือ MARPOL 73/78) เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเบื้องต้นจะครอบคลุมเฉพาะข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันและลดมลพิษจากเรือ ภาคผนวกที่ 1 และภาคผนวกที่ 2 เท่านั้น เนื่องจากรัฐภาคีสามารถเลือกที่จะผูกพันภาคผนวกอื่นหรือไม่ก็ได้ ซึ่งกฎหมายไทยที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ ได้แก่ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมการเดินเรือในเขตน่านน้ำไทย โดยมีเจตนารมณ์มุ่งเน้นถึงความปลอดภัยในการเดินเรือในน่านน้ำไทยเป็นสำคัญ แต่มิได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญในการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสัตว์เลื้อยคลานทางทะเลโดยใช้มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน ลด ควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ อาทิ เขตอำนาจของรัฐเจ้าของธง (Flag state) รัฐเจ้าของท่าเรือ (Port state) รัฐชายฝั่ง (Coastal state) ในการออกกฎหมายและข้อบังคับ เพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ อีกทั้งกฎหมายฉบับนี้ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีการแก้ไขปรับปรุงหลายครั้ง แต่ก็ยังไม่มีผลสอดคล้องในประเด็นการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสัตว์เลื้อยคลานทางทะเล กล่าวคือ ได้บัญญัติกฎหมายที่รองรับการป้องกันภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือไว้เพียงสองมาตราเท่านั้น คือ มาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 ทำให้เกิดความไม่ครอบคลุมเพียงพอต่อการอนุวัติการอนุสัญญาทั้งสองฉบับ เนื่องจากอนุสัญญาทั้งสองฉบับได้กำหนดหน้าที่ให้รัฐภาคีดำเนินการควบคุมไม่ให้เรือ ซึ่งเป็นเรือของรัฐภาคีและเรือที่จดทะเบียนกับรัฐภาคีที่เดินเรืออยู่ทั่วโลก ปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาและต้องจัดให้มีมาตรการในการรองรับการป้องกัน ลด และควบคุมมลพิษน้ำมันจากเรือ โดยการออกกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับอนุสัญญาทั้งสองฉบับเพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้เพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสัตว์เลื้อยคลานทางทะเล

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 เพื่อให้มีความสอดคล้องกับอนุสัญญาทั้งสองฉบับและเป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐานที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973 และพิธีสาร ค.ศ. 1978 (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973 and Protocol 1978) ภาคผนวกที่ 1 ของอนุสัญญา MARPOL 73/78 ว่าด้วยกฎข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน และอนุสัญญา

สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982 หรือ UNCLOS 1982) ที่เกี่ยวกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ

2. เพื่อศึกษาเนื้อหาของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 โดยพิจารณาเฉพาะบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล โดยใช้มาตรการในการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ

3. ศึกษาและวิเคราะห์พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 เปรียบเทียบกับอนุสัญญาระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 เพิ่ม (พ/3) ว่าด้วยการทิ้งขยะในทะเล

4. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ ในกรณีที่ไม่สอดคล้อง ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กับ อนุสัญญา MARPOL 73/78 และภาคผนวก 1 ของอนุสัญญา MARPOL 73/78 ว่าด้วยกฎข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน และอนุสัญญา UNCLOS 1982 โดยผู้วิจัยเลือกศึกษากฎหมายภายในของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมมลพิษน้ำมันจากเรือและรัฐนั้นเป็นภาคีอนุสัญญาทั้งสองฉบับ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขกฎหมายภายในของประเทศไทยให้สอดคล้องและเพียงพอต่อการอนุวัติการอนุสัญญาทั้งสองฉบับที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งผู้วิจัยเลือกศึกษากฎหมายภายในของสหราชอาณาจักร (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) ได้แก่ พระราชบัญญัติการพาณิชย์นาวี ค.ศ. 1995 (Merchant Shipping Act 1995) และกฎข้อบังคับพาณิชย์นาวีว่าด้วยการป้องกันมลพิษน้ำมัน ค.ศ. 2019 The Merchant Shipping (Prevention of Oil Pollution) Regulations 2019 และศึกษากฎหมายภายในของเครือรัฐออสเตรเลีย (Commonwealth of Australia) ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองทะเลว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1983 (Protection of the Sea (Prevention of Pollution from Ships) Act 1983) เพื่อต้องการทราบว่า สหราชอาณาจักรและเครือรัฐออสเตรเลียได้ดำเนินการออกกฎหมายภายในให้เป็นไปตามข้อกำหนด มาตรฐาน ครอบคลุม และสอดคล้องกับอนุสัญญาทั้งสองฉบับและเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้อยู่ในทางระหว่างประเทศเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือหรือไม่อย่างไร รวมทั้งศึกษาร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่) พ.ศ. ... แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 เพิ่ม (พ/3) ว่าด้วยการทิ้งขยะในทะเล ในหมวดที่ 6 ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค 1 ข้อบังคับทั่วไป (Marine Department, 2020) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาทั้งสองฉบับ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล โดยใช้มาตรการในการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือเท่านั้น โดยมีได้ศึกษาอนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการแทรกแซงในทะเลหลวงในกรณีความเสียหายจากจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. 1969 อนุสัญญาระหว่าง

ประเทศว่าด้วยการเตรียมพร้อม การสนองตอบและความร่วมมือเกี่ยวกับมลพิษน้ำมัน ค.ศ. 1990 และอนุสัญญา
ระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่งสำหรับความเสียหายจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. 1969 แต่อย่างไร

บททวนวรรณกรรม

ภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการตามปกติของเรือโดยการปล่อยทิ้งน้ำมันจากเรือลงสู่ทะเล และจากการอุบัติการณ์ของการเดินเรือ หรือเหตุอุบัติเหตุ ก่อให้เกิดความเสียหายและทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง (Nakseeharach, 2013) ในการป้องกัน ลด และควบคุมมลพิษน้ำมันจากเรือ รัฐจะต้องปฏิบัติตามหลักมาตรฐานสากล ได้แก่ (1) หลักการว่าด้วยสิทธิอธิปไตยและความรับผิดชอบของรัฐ เป็นหลักการที่ปฏิญญาสต็อกโฮล์มว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ค.ศ. 1972 (Stockholm Declaration on Human Environment, 1972) และปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 (The Rio Declaration on Environment and Development, 1992) ได้กำหนดไว้ในหลักการที่ 21 ของปฏิญญาสต็อกโฮล์ม และหลักการที่ 2 ของปฏิญญาริโอ รัฐที่ทำให้สิ่งแวดล้อมในบริเวณเช่นว่านั้นเสียหายย่อมมีความรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศที่จะต้องเยียวยาความเสียหายของสิ่งแวดล้อมบริเวณที่เกิดมลพิษนั้น ซึ่งเป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป (2) หลักการกระทำเพื่อป้องกัน (Principle of Prevention Action) ได้วางกรอบกำหนดให้แต่ละรัฐต้องดำเนินการล่วงหน้าและทันเวลากับกิจการภายในที่อาจเกิดภาวะมลพิษและส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อมิให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงใหญ่หลวงต่อระบบนิเวศ ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักการที่ 6 และ 7 ของปฏิญญาสต็อกโฮล์ม ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้รัฐต่าง ๆ ป้องกันภาวะมลพิษทางทะเลจากสารต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพมนุษย์หรือจะทำอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตในทะเล หรือทำความเสียหายต่อความน่ารื่นรมย์หรือแทรกแซงการใช้ทะเลโดยชอบด้วยกฎหมาย (3) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) ได้กำหนดให้รัฐต้องให้ความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างกฎเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศไม่ว่าในระดับภูมิภาคหรือระดับโลก ซึ่งปรากฏในหลักการที่ 24 ของปฏิญญาสต็อกโฮล์ม ที่กำหนดให้รัฐทั้งปวงไม่ว่ารัฐเล็กหรือรัฐใหญ่ร่วมมือกันในการคุ้มครองและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน โดยผ่านข้อตกลงทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคีหรือด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อควบคุม ป้องกัน ลด และขจัดผลร้าย ด้านสิ่งแวดล้อมอันเป็นผลมาจากกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในลักษณะที่ต้องคำนึงถึงอำนาจอธิปไตย และผลประโยชน์รัฐทั้งปวงด้วย อีกทั้งหลักการที่ 18 และ 19 ของปฏิญญาริโอ ได้กำหนดให้รัฐแจ้งเหตุฉุกเฉินเพื่อให้ทราบถึงอันตรายทางธรรมชาติ รวมถึงแจ้งให้รัฐอื่นทราบถึงกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน (4) หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle) กำหนดให้ผู้ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมจะต้องรับผิดชอบจ่ายค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการป้องกันและการควบคุมมลพิษสิ่งแวดล้อม ตลอดจนทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม (Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD], 1989)

อนุสัญญา UNCLOS 1982 มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองและรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยกำหนดอาณาเขตทางทะเลได้แก่ น่านน้ำภายใน (Internal Waters) ทะเลอาณาเขต (Territorial Waters) เขตต่อเนื่อง (Contiguous Zone) เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone) และไหล่ทวีป (continental shelf) อีกทั้งได้กำหนดสิทธิ หน้าที่ และเขตอำนาจตามกฎหมายของรัฐในแต่ละอาณาเขตทางทะเลไว้ ซึ่งเขตอำนาจตามกฎหมายของรัฐนั้นแบ่งออกเป็น เขตอำนาจตามกฎหมายในฐานะรัฐเจ้าของธงและในฐานะรัฐชายฝั่ง ซึ่งเขตอำนาจของรัฐเจ้าของธงนั้นควบคู่กันไปกับเขตอำนาจของรัฐชายฝั่งในแต่ละอาณาเขตทางทะเล เว้นแต่ในเขตทะเลหลวง ซึ่งรัฐไม่มีอำนาจอธิปไตยมีเพียงการใช้อำนาจเหนือ

เรือของรัฐเจ้าของธงเท่านั้น (Marten, 2014) รัฐจะต้องใช้มาตรการเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยออกมาตรการทั้งปวงที่สอดคล้องกับอนุสัญญาฯ เพื่อประกันว่ากิจกรรมภายใต้เขตอำนาจหรือการควบคุมของตนจะต้องกระทำในลักษณะที่จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐอื่นหรือแพร่กระจายออกนอกบริเวณที่รัฐใช้สิทธิอธิปไตย (UNCLOS 1982, Article 194) นอกจากนี้อนุสัญญา MARPOL 73/78 เป็นอนุสัญญาหลักที่ครอบคลุมถึงการป้องกันมลพิษแก่สิ่งแวดล้อมทางทะเลที่เกิดจากการปฏิบัติการของเรือและอุบัติเหตุ โดยแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ น้ำมัน ของเหลวที่เป็นพิษ สารอันตรายบรรจุหีบห่อ มลพิษจากน้ำเสีย ขยะ และภาวะมลพิษทางอากาศ และกำหนดกฎระเบียบให้รัฐภาคีต้องดำเนินการเพื่อลดและป้องกันมลพิษจากเรือ โดยรัฐภาคีจะต้องออกกฎหมายเพื่อบังคับเรือของตนให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับมลพิษทางทะเล (International Maritime Organization [IMO] , 2021)

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ที่เกี่ยวกับป้องกัน ลด และควบคุมมลพิษน้ำมันจากเรือซึ่งเดินเรืออยู่ในเขตน่านน้ำไทย ตามคำนิยามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 3 ซึ่งบัญญัติครอบคลุมถึงน่านน้ำที่อยู่ภายในอาณาจักอธิปไตยของราชอาณาจักรและกรณีมาตรา 17 มาตรา 119 มาตรา 119 ทวิ มาตรา 120 มาตรา 121 มาตรา 133 มาตรา 204 และมาตรา 220 แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้หมายความรวมถึงน่านน้ำที่อยู่ในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทยด้วย ดังนั้นน่านน้ำไทยจึงครอบคลุมเพียงแค่น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่องเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีป ทำให้หากมีการเท ทิ้ง ปล่อยทิ้ง น้ำมันในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปของประเทศไทย จะไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดนำมาปรับใช้ได้ (Chavalitphongpun, 2011) จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญาฯ และแม้จะได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลายครั้ง และออกกฎหมายลำดับรองเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี แต่บทบัญญัติของพระราชบัญญัติ ยังมีความไม่สอดคล้องกับอนุสัญญา อาทิ บทบัญญัติเกี่ยวกับการปล่อยทิ้งน้ำมันที่มีลักษณะเป็นการห้ามโดยเด็ดขาดและบทกำหนดโทษที่มีโทษจำคุกและปรับสำหรับการฝ่าฝืนโดยไม่แยกพิจารณาว่าเรือที่ทำการฝ่าฝืนเป็นเรือไทยหรือเรือต่างประเทศ การให้อำนาจในการใช้สิทธิไล่ตามติดพันเรือที่ฝ่าฝืนกฎหมายภายในเขตอำนาจของรัฐ ขาดบทบัญญัติที่กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องสอบสวนอุบัติเหตุน้ำมันที่เกิขึ้นกับเรือ ขาดบทบัญญัติให้อำนาจเจ้าท่าในการปฏิเสธการเข้ามายังท่าเรือของเรือต่างประเทศเพื่อเป็นการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนุสัญญา MARPOL 73/78 และอนุสัญญา UNCLOS 1982 (Rueankaw, 2016)

ดังนั้น ในการป้องกัน ลด และควบคุม ภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ ประเทศไทยต้องคำนึงถึงหลักมาตรฐานสากลและต้องปฏิบัติตามพันธกรณีแห่งอนุสัญญาฯ โดยแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ให้สอดคล้องกับอนุสัญญา MARPOL 73/78 และอนุสัญญา UNCLOS 1982 อันเป็นการป้องกันมิให้เกิดมลพิษน้ำมันจากเรือและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาใช้วิธีการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งจากหนังสือ บทความ งานวิจัย ตลอดจนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ด้วยบทกฎหมายตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาอนุสัญญาระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 โดยพิจารณาบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล รวมทั้งมาตรการในการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ รวมไปถึงกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายภายในของประเทศไทย ซึ่งมีเนื้อหาและสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982 หรือ UNCLOS 1982)

อนุสัญญานี้ได้วางหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และเขตอำนาจของรัฐประเภทต่าง ๆ ในทะเลหลวงและน่านน้ำอาณาเขตของประเทศสมาชิก ได้แก่ น่านน้ำภายใน (Internal Water) ทะเลอาณาเขต (Territorial Sea) เขตต่อเนื่อง (Contiguous Zone) เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Economic Exclusive Zone) ทะเลหลวง (High Seas) และไหล่ทวีป (Continental Shelf) และอนุสัญญานี้ได้บัญญัติเรื่องการคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล ไว้ในภาค 12 ซึ่งข้อ 193 ได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล โดยใช้มาตรการทั้งปวงที่สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ เพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสีงแวดล้อมทางทะเลไม่ว่าจากแหล่งที่มาใด เพื่อเป็นประกันว่ากิจกรรมภายใต้เขตอำนาจหรือการควบคุมของตนจะต้องกระทำในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายโดยภาวะมลพิษแก่รัฐอื่นตามข้อ 194 และข้อ 211 ได้กำหนดหน้าที่ให้รัฐในการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสีงแวดล้อมทางทะเลจากเรือ โดยเน้นที่เขตอำนาจตามกฎหมายของรัฐในฐานะรัฐเจ้าของธง รัฐเจ้าของท่าเรือ และรัฐชายฝั่ง กล่าวคือ ให้รัฐกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสีงแวดล้อมทางทะเลจากเรือ ให้รัฐออกกฎหมายและข้อบังคับเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสีงแวดล้อมทางทะเลจากเรือที่ชักธงของตนหรือจดทะเบียนกับตน ให้รัฐวางข้อกำหนดพิเศษเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสีงแวดล้อมทางทะเลเป็นเงื่อนไขสำหรับเรือต่างประเทศที่จะเข้าสู่ท่าเรือหรือน่านน้ำภายในของตนหรือที่จะแวะที่ท่าจอดเรือนอกฝั่ง และให้รัฐชายฝั่งอาจออกกฎหมายและข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสีงแวดล้อมทางทะเลจากเรือ

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973 และพิธีสาร ค.ศ. 1978 (International Convention for the Prevention of Pollution form Ships, 1973 and Protocol 1978 (MARPOL 73/78)) ภาคผนวก 1 ว่าด้วยกฎข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน

อนุสัญญานี้ได้วางหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อป้องกันมลพิษทางทะเลที่เกิดจากเรือที่มีสิทธิชักธงของรัฐภาคีและเรือที่ไม่มีสิทธิชักธงของรัฐภาคี ทั้งที่เกิดจากการเดินเรือและจากอุบัติเหตุที่เกี่ยวกับมลพิษจากน้ำมัน ครอบคลุมไปถึงสีงที่ก่อให้เกิดมลพิษแก่สีงแวดล้อมทางทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปล่อยน้ำมันและสารอื่น ๆ ที่เป็นอันตรายจากเรือโดยเจตนา โดยประมาทเลินเล่อ หรือโดยอุบัติเหตุ และตามข้อ 3 วรรคหนึ่ง และข้อ 4 ได้กำหนดกฎระเบียบให้รัฐภาคีต้องดำเนินการเพื่อลดและป้องกันมลพิษจากเรือ โดยรัฐภาคีจะต้องออกกฎเกณฑ์เพื่อใช้บังคับกับเรือที่มีสิทธิชักธงของรัฐภาคีและเรือที่ไม่มีสิทธิชักธงแต่ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้อำนาจของรัฐภาคี ให้ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญา ห้ามมิให้ฝ่าฝืนข้อกำหนดของอนุสัญญาและกำหนดบทลงโทษภายใต้กฎหมายของรัฐภาคี โดยบทลงโทษนั้นต้องหนักพอที่จะปรามไม่ให้เรือตามอนุสัญญานี้ไม่กล้าฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมาย และการ

ลงโทษต้องเท่าเทียมกันไม่ว่าการฝ่าฝืนจะเกิดขึ้น ณ ที่ใด และพิธีสารฉบับที่ 1 ได้บัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ วิธีการ รายงานอุบัติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษน้ำมัน

ภาคผนวก 1 ของอนุสัญญาฯ เป็นกฎข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากน้ำมัน ได้กำหนดมาตรการในการป้องกัน ลด และควบคุมมลพิษน้ำมันตามประเภทของเรือ ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติตามปกติของเรือและการปล่อยทิ้งจากอุบัติการณ์ รวมทั้งควบคุมการปล่อยทิ้งน้ำมันหรือสารผสมน้ำมันในพื้นที่พิเศษ โดยกำหนดข้อห้ามในการปล่อยทิ้งน้ำมัน เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นที่เป็นไปเพื่อความมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยของเรือ หรือช่วยชีวิตในทะเล หรือการปล่อยทิ้งอันเป็นผลอันเนื่องมาจากความเสียหายจากเรือหรืออุปกรณ์ประจำเรือ หรือการปล่อยทิ้งที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลใด ๆ เพื่อความมุ่งหมายในการต่อต้านเหตุอุบัติ

สหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรได้ลงนามใน MARPOL 73/78 เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน ค.ศ. 1973 และได้ให้สัตยาบันต่อ UNCLOS 1982 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 1997 และได้ออกกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษจากเรือ กล่าวคือ พระราชบัญญัติการพาณิชย์ ค.ศ. 1995 (Merchant Shipping Act 1995) เป็นพระราชบัญญัติที่รวบรวมบทบัญญัติเกี่ยวกับการพาณิชย์ของสหราชอาณาจักร ซึ่งมีผลใช้บังคับกับเรือที่ชักธงของสหราชอาณาจักรรวมถึงเรือต่างประเทศที่เดินเรืออยู่ในน่านน้ำของสหราชอาณาจักร และมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ และสอดคล้องกับ MARPOL 73/78 และ UNCLOS 1982 อีกทั้ง สหราชอาณาจักรได้ออกกฎข้อบังคับการพาณิชย์ว่าด้วยการป้องกันมลพิษน้ำมัน ค.ศ. 2019 (The Merchant Shipping (Prevention of Oil Pollution) Regulations 2019) โดยอาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติการพาณิชย์ ค.ศ. 1995 ในการออกกฎข้อบังคับฉบับนี้ เพื่อบังคับให้เป็นไปตาม MARPOL 73/78 โดยมีขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายในเขตน่านน้ำของสหราชอาณาจักรซึ่งรวมถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะด้วย

เครือรัฐออสเตรเลีย

เครือรัฐออสเตรเลีย ได้ลงนามใน MARPOL 73/78 เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม ค.ศ. 1979 และได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าว และได้ออกพระราชบัญญัติคุ้มครองทะเลว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1983 (Protection of the Sea (Prevention of Pollution from Ships) Act 1983) ซึ่งมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ ซึ่งสอดคล้องกับ MARPOL 73/78 และ UNCLOS 1982 ที่เครือรัฐออสเตรเลียได้ให้สัตยาบัน เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม ค.ศ. 1994 โดยพระราชบัญญัตินี้ เป็นพระราชบัญญัติที่ใช้บังคับกับเรือที่จดทะเบียนในเครือรัฐออสเตรเลียหรือเรือที่ไม่ได้จดทะเบียนซึ่งมีสัญชาติออสเตรเลีย และมีเขตการบังคับใช้กฎหมายทั้งภายในและภายนอกเครือรัฐออสเตรเลียและครอบคลุมถึงอาณาเขตภายนอกและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ

ประเทศไทย

1. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ใช้บังคับกับเรือที่เดินเรือในลำน้ำ เรือเดินทะเลที่เดินเรือในเขตน่านน้ำไทยเป็นสำคัญ ซึ่งมาตรา 3 ได้กำหนดนิยามของคำว่า “น่านน้ำไทย หมายความว่า บรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของราชอาณาจักรไทย และในกรณีตามมาตรา 17 มาตรา 119 มาตรา 119 ทวิ มาตรา 120 มาตรา 121 มาตรา 133 มาตรา 204 และมาตรา 220 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ให้หมายความรวมถึง น่านน้ำที่อยู่ในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทยด้วย” ทำให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่เรือไทย เรือที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือเรือต่างประเทศที่เดินเรืออยู่ในน่านน้ำไทยและไม่ใช้บังคับ

แก๊สเรือไทยหรือเรือที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ชักธงไทยและเดินเรืออยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย ทะเลหลวง หรือน่านน้ำของรัฐอื่น ทั้งที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่ต้องคุ้มครองและรักษาสันติภาพทางทะเลทั้งปวง ไม่จำกัดเฉพาะทะเลที่อยู่ภายในเขตอำนาจแห่งชาติของรัฐเท่านั้น พระราชบัญญัตินี้จึงไม่สอดคล้องกับ อนุสัญญา MARPOL 73/78 และอนุสัญญา UNCLOS 1982

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ที่เกี่ยวกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมัน จากเรือ พบว่ามาตรา 119 ทวิ ซึ่งกำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใด เท ทิ้ง หรือทำประการใด ๆ ให้น้ำมันและเคมีภัณฑ์หรือสิ่งใด ๆ ลงในแม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยอันอาจจะเป็นเหตุให้เกิดเป็นพิษ ต่อสิ่งมีชีวิตหรือต่อสิ่งแวดล้อมหรือเป็นอันตรายต่อการเดินเรือในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ ดังกล่าว ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดเชยเงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการแก้ไขสิ่งเป็นพิษหรือชดเชยค่าเสียหายเหล่านั้นด้วย และมาตรา 204 ซึ่งกำหนดว่า ผู้ใดเท ทิ้ง หรือปล่อยให้น้ำมันปิโตรเลียม หรือน้ำมันที่ปนกับน้ำ รั่วไหลด้วยประการใด ๆ ลงในเขตทำแม่น้ำลำคลองทะเลสาบ หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

จะเห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีบทบัญญัติที่ไม่ครอบคลุม ไม่เพียงพอต่อการอนุวัติการอนุสัญญา และไม่สอดคล้องกับอนุสัญญา MARPOL 73/78 และอนุสัญญา UNCLOS 1982 ที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ให้สอดคล้องกับอนุสัญญาทั้งสองฉบับ

2. ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

ประเทศไทย มีนโยบายที่จะเข้าเป็นภาคี MARPOL 73/78 ภาคผนวก 5 ว่าด้วยกฎข้อบังคับสำหรับการป้องกัน มลพิษจากขยะบนเรือ (Annex V Regulations for the Prevention of Pollution by Garbage from ships) จึงได้ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ((ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... เพื่อให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล พันธกรณีแห่งอนุสัญญา ข้อกำหนด มาตรฐานที่อนุสัญญากำหนดและสอดคล้องกับอนุสัญญา UNCLOS 1982 โดยการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 เพิ่ม (ข/3) ว่าด้วยการทิ้งขยะในทะเล ในหมวดที่ 6 ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค 1 ข้อบังคับทั่วไป จะเห็นได้ว่าร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญา MARPOL 73/78 Annex V ไม่ได้เกี่ยวข้องกับภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือแต่อย่างใด แต่ผู้วิจัยเห็นว่าควรศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 โดยเพิ่มบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการทิ้งขยะในทะเลไว้จำนวน 50 มาตรา โดยมีบทบัญญัติที่กำหนดนิยามที่เกี่ยวข้อง ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย ข้อห้ามและข้อยกเว้น การกระทำความผิดของเรือไทยและเรือต่างประเทศ การควบคุมมลพิษตามประเภทของเรือ อำนาจหน้าที่ของเจ้าท่าในการตรวจสอบการกระทำความผิดและดำเนินคดีกับเรือต่างประเทศ เขตอำนาจศาล บทลงโทษทางอาญาและโทษปรับทางปกครอง ดังนั้นจึงควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 โดยเพิ่มบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษจากน้ำมันจากเรือ ไว้ในหมวดที่ 6 ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค 1 ข้อบังคับทั่วไป เช่นเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐานที่อนุสัญญาและสอดคล้องกับอนุสัญญา MARPOL 73/78 และอนุสัญญา UNCLOS 1982 ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเล

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาความสอดคล้องของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือกับอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ผู้วิจัยเห็นว่าบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ยังไม่ครอบคลุมไม่เพียงพอต่อการอนุวัติการอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งมีประเด็นปัญหาความสอดคล้องของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ดังนี้

ประการแรก ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

พิจารณาคำนิยามของคำว่า “น่านน้ำภายใน” มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัตินี้มีขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายเฉพาะภายในเขตน่านน้ำภายในทะเลอาณาเขต และเขตต่อเนื่องเท่านั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนุสัญญา UNCLOS 1982 (Rueankaw, 2016) ที่ได้กำหนดอาณาเขตทางทะเลและกำหนดสิทธิหน้าที่ และเขตอำนาจตามกฎหมายของรัฐตามข้อ 55 ข้อ 56 ข้อ 57 และข้อ 57 ส่งผลให้รัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยเพื่อความมุ่งประสงค์ในการสำรวจ การแสวงประโยชน์ การอนุรักษ์ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตในน้ำเหนือพื้นดินท้องทะเล และในพื้นดินท้องทะเล กับดินใต้ผิวดิน ของพื้นดินท้องทะเลนั้นซึ่งจะต้องไม่ขยายออกไปเกิน 200 ไมล์ทะเลจากเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขต และข้อ 211 วรรคห้า กำหนดให้รัฐชายฝั่งอาจออกกฎหมายและข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะของตนเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากเรือ โดยสอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศที่ยอมรับกันโดยทั่วไป และตามอนุสัญญา MARPOL 73/78 แม้จะไม่มีบทบัญญัติใดที่บังคับให้รัฐชายฝั่งขยายเขตอำนาจของตนนอกเหนือไปจากทะเลอาณาเขต แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่มีบทบัญญัติใดห้ามไว้ตามที่บัญญัติไว้ในข้อ 3 วรรคสอง (Saisunthorn, 2017) แต่ข้อ 3 วรรคหนึ่งและข้อ 4 ได้กำหนดให้รัฐภาคีต้องออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับกับเรือที่มีสิทธิชกธงของรัฐภาคีและเรือที่ไม่มีสิทธิชกธงแต่ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้อำนาจของรัฐภาคี ให้ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญา ห้ามมิให้ฝ่าฝืนข้อกำหนดของอนุสัญญาและกำหนดบทลงโทษภายใต้กฎหมายของรัฐภาคี ซึ่งต้องเท่าเทียมกันไม่ว่าการฝ่าฝืนจะเกิดขึ้น ณ ที่ใด

ประการที่สอง อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายโดยรัฐ

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายโดยรัฐในฐานะรัฐชายฝั่ง รัฐเจ้าของธง และรัฐเจ้าของท่าเรือ ในการป้องกัน ลด และควบคุมมลพิษน้ำมันจากเรือได้แก่ มาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนุสัญญา UNCLOS 1982 เนื่องจากไม่เป็นไปตามพันธกรณีแห่งอนุสัญญา ดังนี้

1. รัฐชายฝั่ง (Coastal state) อนุสัญญา UNCLOS 1982 ข้อ 211 วรรคหนึ่ง กำหนดให้รัฐชายฝั่ง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากเรือ ในกรณีที่เหมาะสมอาจกำหนดเส้นทางเดินเรือที่มุ่งจะลดอันตรายจากอุบัติเหตุ ซึ่งอาจก่อให้เกิดภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเล แนวชายฝั่ง และความเสียหายแก่ผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกันของรัฐชายฝั่ง ทั้งนี้ในการออกกฎหมายและข้อบังคับเช่นว่านั้นต้องไม่ขัดขวางการผ่านโดยสุจริตของเรือต่างประเทศ รวมทั้งข้อ 211 วรรคห้า กำหนดให้รัฐชายฝั่งอาจออกกฎหมายและข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้ และข้อ 220 กำหนดว่าเมื่อเรือที่อยู่ภายในท่าเรือหรือ ณ ท่าจอดเรือนอกฝั่งของรัฐโดยสมัครใจ รัฐชายฝั่งสามารถดำเนินคดีในส่วนที่

เกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายและข้อบังคับของตนที่ออกตามอนุสัญญานี้ หรือตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศที่ใช้เพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษจากเรือ เมื่อการละเมิดนั้นเกิดขึ้นภายในทะเลอาณาเขตหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชายฝั่ง ในกรณีที่มีเหตุอันจำเป็นทำให้เชื่อได้ว่าเรือที่เดินทางอยู่ในทะเลอาณาเขตของรัฐชายฝั่ง ระหว่างการผ่านได้ละเมิดกฎหมายและข้อบังคับของรัฐชายฝั่งหรือหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศที่ใช้เพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษจากเรือ ซึ่งเป็นผลให้มีการปล่อยทิ้งอย่างมากมายก่อให้เกิดหรือเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดภาวะมลพิษร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล รัฐชายฝั่งอาจดำเนินการตรวจสอบเรือที่เกี่ยวกับการละเมิดนั้นได้ ถ้ามีหลักฐานเพียงพอของรัฐชายฝั่งอาจดำเนินคดี รวมถึงการกักเรือตามกฎหมายของตน ซึ่งอยู่ภายใต้วิธีการดำเนินการที่เหมาะสม ไม่ว่าจะผ่านองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจ หรือตามที่ได้ตกลงกันโดยวิธีอื่นซึ่งโดยวิธีการนั้นได้มีการประกันว่าจะมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดสำหรับการทำสัญญาประกัน หรือหลักทรัพย์ทางการเงินที่เหมาะสมอื่น ๆ รัฐชายฝั่งหากถูกผูกพันโดยวิธีการดำเนินการเช่นนั้น ต้องอนุญาตให้เรือนั้นเดินทางต่อไปได้

2. รัฐเจ้าของธง (Flag state) อนุสัญญา UNCLOS 1982 ข้อ 211 วรรคสอง กำหนดให้ออกกฎหมายและข้อบังคับเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากเรือที่ชักธงของตนหรือที่จดทะเบียนกับตน โดยให้มีผลเช่นเดียวกับผลของหลักเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศที่ยอมรับกันโดยทั่วไป และข้อ 217 กำหนดให้รัฐประกันว่าเรือซึ่งชักธงของตน หรือที่จดทะเบียนกับตนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน กฎหมายและข้อบังคับ และมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ หากว่าการละเมิดจะเกิดขึ้น ณ ที่ใดก็ตาม ถ้าเรือใดทำละเมิดต้องจัดให้มีการสืบสวนโดยพลันและเมื่อสมควรให้ดำเนินคดีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับละเมิดที่ถูกกล่าวหา ไม่ว่าจะการละเมิดนั้นเกิดขึ้น ณ ที่ใด หรือภาวะมลพิษที่เกิดจากการละเมิดนั้นได้เกิดขึ้นหรือได้พบ ณ ที่ใด

3. รัฐเจ้าของท่าเรือ (Port state) อนุสัญญา UNCLOS 1982 ข้อ 211 วรรคสาม กำหนดให้รัฐวางข้อกำหนดพิเศษเพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเล เป็นเงื่อนไขสำหรับเรือต่างประเทศที่จะเข้าสู่ท่าเรือหรือน่านน้ำภายในของตน หรือที่จะแวะที่ท่าจอดเรือนอกฝั่ง และข้อ 218 เมื่อเรือที่อยู่ภายในท่าเรือหรือ ณ ท่าจอดเรือนอกฝั่งของรัฐโดยสมัครใจ รัฐเจ้าของท่าเรืออาจทำการสืบสวน ดำเนินคดีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยทิ้งจากเรือ นั้น นอกน่านน้ำภายในอาณาเขตหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐ

ประการที่สาม มาตรการลงโทษกรณีฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ

1. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้ในมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมาย ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดเกิดขึ้นในเขตน่านน้ำไทยเท่านั้น กล่าวคือ เฉพาะเขตต่อเนื่องที่มีเขตทับซ้อนกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะเท่านั้น ซึ่งไม่รวมเขตเศรษฐกิจจำเพาะ อีกทั้งเมื่อพิจารณาอนุสัญญา UNCLOS 1982 ข้อ 230 กำหนดให้รัฐภาคีกำหนดเฉพาะโทษปรับทางแพ่งเท่านั้นในการใช้ลงโทษเรือต่างประเทศ ที่ทำการฝ่าฝืน ทั้ง เท หรือทำด้วยประการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษทางทะเล ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะได้กระทำในทะเลอาณาเขตหรือนอกทะเลอาณาเขต เว้นแต่เป็นการกระทำโดยจงใจและร้ายแรงในทะเลอาณาเขต ซึ่งมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 ได้กำหนดโทษทางอาญาไว้ แต่ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขในการลงโทษเรือต่างประเทศไว้แต่อย่างใด เมื่อพิจารณาอนุสัญญา MARPOL 73/78 ข้อ 4 กำหนดว่า ห้ามมิให้ฝ่าฝืนข้อกำหนดของอนุสัญญานี้และรัฐภาคีต้องจัดให้มีบทลงโทษภายใต้กฎหมายของรัฐภาคี ต้องมีความเท่าเทียมกันไม่ว่าการละเมิดจะเกิดขึ้น ณ ที่ใด ดังนั้นพระราชบัญญัตินี้จึงไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาอนุสัญญา UNCLOS 1982 และอนุสัญญา MARPOL 73/78

2. การกำหนดโทษปรับในอัตราที่ต่ำเกินไป ตามมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 อาจมีผลให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวและกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก อีกทั้งมาตรา 204 ก็ได้กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องชดเชยค่าเสียหายของสิ่งแวดล้อมเหมือนมาตรา 119 ทวิ ทำให้บทบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับ UNCLOS 1982 ข้อ 217 กำหนดว่า โทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับของรัฐสำหรับเรือซึ่งชกธงของตนนั้น ต้องหนักพอจะปรามไม่ให้เกิดการละเมิดเกิดขึ้นไม่ว่าที่ใด และอนุสัญญา MARPOL 73/78 ข้อ 4 กำหนดว่า บทลงโทษตามกฎหมายของรัฐภาคีนั้นต้องหนักพอที่จะปรามไม่ให้เรือที่ชกธงของรัฐนั้นไม่กล้าฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมายได้และกฎหมายของรัฐภาคีนั้นต้องมีความเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีการละเมิดเกิดขึ้น ณ ที่ใด ๆ ก็ตาม

สรุปผล

จากการศึกษาปัญหาความสอดคล้องของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ที่เกี่ยวกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือกับอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี โดยศึกษาเฉพาะอนุสัญญา MARPOL 73/78 ANNEX I และอนุสัญญา UNCLOS 1982 ในประเด็นการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเลที่เกี่ยวกับการการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ จากการศึกษาค้นคว้ามีความไม่สอดคล้องของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กับอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ดังนี้

ประการแรก การกำหนดนิยามของคำว่า “น่านน้ำไทย” ในส่วนของมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 ทำให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้ ส่งผลให้เจ้าท่าไม่สามารถกระทำการป้องกันการฝ่าฝืนกฎหมายในเขตดังกล่าวได้

ประการที่สอง มาตราลงโทษกรณีฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ ตามมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 ถูกจำกัดเฉพาะในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมายในเขตน่านน้ำไทยเท่านั้น และมาตรา 204 มิได้กำหนดค่าเสียหายของสิ่งแวดล้อม อีกทั้งสองมาตรานี้กำหนดเฉพาะบทลงโทษทางอาญาที่เป็นโทษจำคุกและโทษปรับไว้เท่านั้น มิได้กำหนดโทษปรับทางปกครอง รวมถึงการให้อำนาจแก่เจ้าท่าในการเปรียบเทียบความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองโดยคำนึงความร้ายแรงของพฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด นอกจากนี้กรณีเรือต่างประเทศกระทำความผิดก็มิได้กำหนดเงื่อนไขในการลงโทษไว้แต่อย่างใด

ประการที่สาม การกำหนดโทษปรับในอัตราที่ต่ำเกินไปตามมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 อาจมีผลให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวและกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ทำให้พระราชบัญญัตินี้ไม่อาจใช้เป็นมาตรการที่สามารถป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

ดังนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ในประเด็นการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเลที่เกี่ยวกับการการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ ให้มีความสอดคล้องกับอนุสัญญา MARPOL 73/78 และอนุสัญญา UNCLOS 1982 เพื่อคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเลและสามารถป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. แก้ไขเพิ่มเติม ขอบเขตการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ ให้สามารถบังคับใช้ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้ เพื่อให้เจ้าท่าสามารถระทำการป้องกันการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวในเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 โดยกำหนดให้เรือสามารถ ทั้ง เท หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้น้ำมัน เคมีภัณฑ์ สิ่งใด ๆ และน้ำมันที่ปนกับน้ำ หากเป็นกรณีจำเป็น โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดหรือเป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า เนื่องจากอนุสัญญา MARPOL 73/78 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมการทิ้ง เท หรือการทำด้วยประการใด ๆ ซึ่งน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ โดยไม่มีลักษณะเป็นการต้องห้ามโดยเด็ดขาด ซึ่งได้รับการยกเว้นหากเป็นไปเพื่อความมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยของเรือ หรือช่วยชีวิตในทะเล หรือการปล่อยทิ้งอันเป็นผลอันเนื่องมาจากความเสียหายจากเรือหรืออุปกรณ์ประจำเรือ หรือการปล่อยทิ้งที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลใด ๆ เพื่อความมุ่งหมายในการต่อต้านเหตุอุบัติ

3. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 เกี่ยวกับมาตรการลงโทษกรณีฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ กล่าวคือ หากผู้ใดฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับในเขตน่านน้ำไทยอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรงต้องระวางโทษจำคุกและโทษปรับ กรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับในพื้นที่พิเศษ ต้องระวางโทษจำคุกและโทษปรับ และกรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ต้องระวางโทษปรับทางปกครอง อีกทั้งต้องกำหนดเงื่อนไขและอัตราโทษไว้เป็นการเฉพาะสำหรับเรือต่างประเทศที่กระทำการฝ่าฝืนดังกล่าว

4. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 204 เกี่ยวกับการกำหนดโทษปรับที่เป็นตัวเงินให้สูงขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวและไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

5. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้โดยเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้อำนาจแก่เจ้าท่าในการปฏิเสธไม่ให้เรือต่างประเทศเข้ามายังเขตท่าเรือ ตรวจสอบเรือ สอบสวนอุบัติเหตุร้ายแรงที่เกิดขึ้นกับเรือ ตลอดจนหลักเกณฑ์วิธีการในการสอบสวน การใช้สิทธิไล่ตามติดพันเรือ ดำเนินคดี กักเรือ ให้อำนาจเปรียบเทียบความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองโดยคำนึงถึงความร้ายแรงของพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด ให้อำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครอง รวมทั้งให้อำนาจเจ้าท่าในการกำหนดหน้าที่ให้เจ้าของเรือ ผู้ครอบครองเรือ นายเรือ ต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ เพื่อให้เจ้าท่าสามารถระทำการป้องกันการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยพุทธศักราช 2456 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456 โดยเพิ่มบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษจากน้ำมันจากเรือ ไว้ในหมวดที่ 6 ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค 1 ข้อบังคับทั่วไป เช่นเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่) พ.ศ. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456 เพิ่ม (ข/3) ว่าด้วยการทิ้งขยะในทะเล ในหมวดที่ 6 ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด ของภาค 1 ข้อบังคับทั่วไป เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐานที่อนุสัญญากำหนดและ

สอดคล้องกับอนุสัญญา MARPOL 73/78 Annex I และอนุสัญญา UNCLOS 1982 ที่เกี่ยวกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเล

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงเนื้อหาของอนุสัญญา MARPOL 73/78 ANNEX I และอนุสัญญา UNCLOS 1982 ที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี และกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ และทราบถึงปัญหาความไม่สอดคล้องของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 กับอนุสัญญา MARPOL 73/78 ANNEX I และอนุสัญญา UNCLOS 1982 ทำให้ได้แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพยากรและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล โดยใช้มาตรการในการป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษน้ำมันจากเรือ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามพันธกรณีแห่งอนุสัญญา MARPOL 73/78 ANNEX I และอนุสัญญา UNCLOS 1982 ที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี

References

- Chavalitphongpun, C. (2011). *The Development of Thai Public Maritime Law*. Doctor of Law. Thammasat University.
- Eagariyakorn, P. (2008). *Maritime Law, episode 3* (4th ed.). Bangkok: Winyuchon.
- International Maritime Organization [IMO]. (2019). *International Convention for the Prevention of Pollution from Ships (MARPOL)*. Retrieved May 12, 2020, from [https://www.imo.org/en/About/Conventions/Pages/International-Convention-for-the-Prevention-of-Pollution-from-Ships-\(MARPOL\).aspx](https://www.imo.org/en/About/Conventions/Pages/International-Convention-for-the-Prevention-of-Pollution-from-Ships-(MARPOL).aspx)
- Jarusombat, S. (2016). *United Nations Convention on the Law of the Sea (1982) And Its Implementation in Thailand*. Pathum Thani: Faculty of Political Science, Thammasat University.
- Marten, B. (2014). *Port State Jurisdiction and the Regulation of International Merchant Shipping*. Cham: Springer International Publishing.
- Nakseeharach, D. (2013). *Legal Measures for Prevention and Control of Oil Pollution from Collisions of Oil Tankers and any Other vessel or Object at Sea*. (Unpublished doctoral dissertation). Thammasat University.
- Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD]. (1989). *Economic Instrument for Environmental Protection*. Paris: OECD Publication.

- Pachusanond, C., Danvivathana, P., & Sumuntrakul, T. (2010). *Study on the Ratification Process of Thailand to the 1982 U.N. Convention on the Law of the Sea*. Bangkok: Thailand Science Research and Innovation (TSRI).
- Rueankaew, O. (2016). The Compliance of The Navigation in the Thai Water Act, B.E. 2456 with The International Conventions Which Thailand is a Party. Master of Law. Thammasat University.
- Saisunthorn, J. (2017). *Protection and Preservation of the Marine Environment* (3rd ed.). Bangkok: Winyuchon.